

ВПЛИВ ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Добринь С. В., студентка

*Науковий керівник: Ачкасова С. А., к. е. н., доцент
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця*

У сучасних умовах інвестиції виступають важливим елементом розвитку як національної економіки, так і окремих суб'єктів підприємництва. Залучення інвестицій забезпечує науково-технологічний прогрес, стрімке економічне зростання, збільшення показників господарської діяльності країни. Забезпечення сталого економічного розвитку країни є неможливим без модернізації засобів виробництва, впровадження сучасних технологій та нової техніки. Для цього необхідні значні інвестиції, яких на сьогодні вкрай не вистачає насамперед через низьку інвестиційну привабливість вітчизняних підприємств. Важливу роль в цьому питанні відіграє політика держави щодо підвищення інвестиційної привабливості суб'єктів підприємництва різних форм власності.

Внаслідок зниження темпу росту інвестицій знижуються темпи розвитку науково-технічних процесів та виробництва, погіршується інвестиційний клімат в країні, застарілі технології залишаються незмінними [1].

Для визначення методики оцінки інвестиційної привабливості підприємства необхідно враховувати все можливе поле факторів, що впливають на його інвестиційну привабливість [2].

Дослідження впливу зовнішніх факторів на стан інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств машинобудівної галузі свідчать про наявність суттєвих перешкод і ускладнень у цій сфері, зокрема обумовлених наступними обставинами:

нераціональною галузевою структурою та територіальним розміщенням підприємств галузі, які склалися за часи адміністративного регулювання економіки;

вибірковою спеціалізацією більшості підприємств вітчизняного машинобудування, яка також сформувалася за радянські часи;

суттєвим скороченням попиту на продукцію машинобудування всередині та за межами України;

недосконалістю механізму організації міждержавного співробітництва, а також надзвичайно сильним негативним впливом позаекономічних (насамперед – політичних) чинників у цій сфері;

недосконалістю державного регулювання фінансово-економічних відносин підприємств на національному та регіональному рівнях.

Коло основних передумов та причин стрімкого спаду вітчизняного виробництва машин та обладнання є надзвичайно широким. Негативний вплив на інвестиційну привабливість підприємств галузі здійснюють як чинники зовнішнього, так і внутрішнього походження.

Так, до основних та найбільш впливових чинників зовнішнього середовища відносяться:

- загальна нестабільність середовища господарювання;

- нераціональна галузева структура та територіальне розміщення підприємств;

- тривала фінансова і бюджетна криза;

- падіння доходів населення як кінцевого споживача продукції промисловості;

- різке скорочення попиту на продукцію машинобудування;

- розрив традиційних зв'язків з партнерами із інших пострадянських країн;

- недосконалість механізму міждержавного співробітництва та ін.

Для підприємства найцікавішими є фактори безпосереднього впливу, саме завдяки ним воно самотійно може впливати на інвестиційну привабливість. Найбільшу питому вагу серед факторів безпосереднього впливу займають наступні фактори: кадровий потенціал; технологія виробництва; стан майна; структура капіталу. Покращення показників цих факторів позитивно вплине на інвестиційну привабливість підприємства і притоки інвестицій в цілому [3].

Таким чином, до складу внутрішньогалузевих чинників відносяться:

- падіння обсягів виробництва у галуз;

- недостатній рівень конкурентоспроможності машин та обладнання, що виробляються;

- обмеженість фінансово-інвестиційних можливостей;

- низький рівень інноваційної активності вітчизняних промисловців;

- відсутність активних маркетингових заходів щодо розширення ринку збуту машинобудівної продукції;

- обмеженість можливостей суттєвого підвищення ефективності використання матеріальних і паливно-енергетичних ресурсів;

високий рівень ресурсоемності виробництва та ін.

Характерна особливість виробничої діяльності підприємств машинобудування насамперед полягає у високому рівні наукоємності продукції, що виробляється. Тому, з огляду на значний вплив процесів науково-технічного та інноваційного розвитку на рівень інвестиційної привабливості галузі, слід відзначити, що саме стагнація інноваційних процесів стала одним з визначальних чинників, що обумовили динаміку кризових явищ у машинобудівному комплексі. При цьому навіть впровадження сучасних форм активізації інноваційної діяльності не призводить до відчутного підвищення притоку інвестицій та інноваційної активності вітчизняних промисловців.

Отже, вивчення стану інвестиційної привабливості підприємств машинобудування та ступеню впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, свідчить про вкрай незадовільний фінансово-економічний стан, наслідками якого є значне скорочення ефективності використання інноваційного потенціалу машинобудівного комплексу та часткова втрата елементів наукової складової цього потенціалу. Реалізація будь-яких заходів щодо активізації науково-виробничого потенціалу буде суттєво ускладнюватися відсутністю достатніх фінансових ресурсів, що є наслідком чисельних кризових тенденцій, для подолання яких також потрібні чималі обсяги інвестицій. З іншого боку, у галузі вже накопичений значний досвід у формі діяльності великих науково-виробничих об'єднань що є ще вагомим підтвердженням необхідності активізації інтеграційних процесів у промисловості.

Література.

1. Бланк И. А. Управление инвестициями предприятия / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2003. – 480 с.
2. Донцов С. С. Оценка инвестиционной привлекательности предприятия посредством анализа надежности его ценных бумаг / С. С. Донцов // Финансовый менеджмент. – 2010. – № 3. – С. 46–51.
3. Иванцевич Д. М. Организации: поведение, структура, процессы / Д. М. Иванцевич. – М.: ИНФРА-М, 2015. – 662 с.